

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi: Küçükçekmece Örneği

Canan KARAKUŞ¹

Dilan GÜL²

¹Eğitimci, canankarakus1979@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0813-4372

²Eğitimci, dilanyildiz0611@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2302-6345

Özet: Bu araştırmanın genel amacı; okul öncesi öğretmenlerinin motivasyon düzeylerini belirlemek ve ilgili değişkenleri belirlemektir. Araştırmanın evrenini İstanbul Küçükçekmece İlçesinde görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 196 öğretmen üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri anket yöntemi kullanılarak toplanmıştır. İki bölümden oluşan anketin ilk bölümünde öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde öğretmen motivasyon ölçeği yer almıştır. Anketlerden ulaşılan verilerin değerlendirilmesi bilgisayar ortamında yapılmıştır. Öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerinin incelenmesinde frekans ve yüzde, öğretmen motivasyonlarının belirlenmesinde ortalama standart sapma istatistiklerinden faydalanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin motivasyon düzeylerinin oldukça yüksek olduğu ve mesleki deneyim ve sınıftaki öğrenci sayılarına göre motivasyon düzeylerinde farklılıkların olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi öğretmeni, motivasyon, öğretmen motivasyonu

Examining the Motivation Levels of Preschool Teachers: The Case of Küçükçekmece

Abstract: The general aim of this research is; To determine the motivation levels of preschool teachers and to determine the relevant variables. The universe of the research consists of pre-school teachers working in Istanbul Küçükçekmece District. The research was carried out on 196 teachers determined by convenience sampling method. Research data were collected using the survey method. In the first part of the questionnaire, which consists of two parts, there are questions to determine the descriptive characteristics of teachers. The second part of the questionnaire included the teacher motivation scale. Evaluation of the data obtained from the questionnaires was done in computer environment. Frequency and percentage were used to analyze the descriptive characteristics of teachers, and average standard deviation statistics were used to determine teacher motivations. The t-test was used to compare quantitative continuous data between two independent groups, and the One-way Anova test was used to compare quantitative continuous data between more than two independent groups. The findings were evaluated at the 95% confidence interval at the 5% significance level. As a result of the research, it was found that the motivation levels of preschool teachers are quite high, and there are differences in motivation levels according to professional experience and the number of students in the classroom.

Key Words: Preschool teacher, motivation, teacher motivation

1. GİRİŞ

Eğitim hizmeti veren kurumlardan biri olarak okul, insan potansiyelini en üst düzeye çıkarmak ve yaşamın her aşamasında gelişimi teşvik etmek konusunda önemli bir sorumluluk taşımaktadır. Bu nedenle yaşamın ilk yıllarında alınan eğitim çocuğun fiziksel ve sosyal çevresinin gelişmesinde çok önemli rol oynar. Çok erken yaşlarda verilen bu tür eğitime okul öncesi eğitim denir (Aral, Kandır, Can Yaşar, 2011; Poyraz ve Dere, 2011).

Okul öncesi eğitim, zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsayan seçmeli eğitimidir. Okul öncesi eğitim, 3-6 yaş arası çocukların çeşitli gelişim alanlarında çok yönlü gelişim sağlamalarını, toplumsal değer yargılarına uyum sağlamalarını, duygusal gelişimlerini ve algılamada yaratıcılıklarını geliştirmelerini ve

özdenetim sağlamalarını sağlamaktır (Gündoğdu ve Yıldırım, 2008). Okulöncesi eğitimin tanımı için, çocukların davranışlarındaki değişikliklerin kasıtlı özlem olduğu ve deneyim yoluyla meydana geldiği de söylenebilir. İstenen davranış; yeni davranış getirmek veya eski, istenmeyen davranışı değiştirmek. Bunlar kötü davranışlardır, toplumda istenmeyen davranışlardır (Çetinkaya, 2006). Okul öncesi eğitimin temel amacı; çocukları fiziksel, zihinsel, duygusal ve iyi alışkanlıklar içinde geliştirmek ve temel eğitim almalarını sağlamaktır. Bir okul öncesi kurumunun en üst yöneticisi olarak en temel sorumluluğu kurumun gelişimini sağlamaktır. Okulu kurumun genel hedefleri ışığında yönlendirmeli ve zorunlu bakanlık programlarının yanı sıra bazı özgün araştırmalar yaparak kurumu ileriye taşımalıdır.

Bir öğretmenin çalışma ortamında ihtiyaç duyduğu temel ihtiyaçlardan biri motivasyondur. Motivasyon, ilişkilerin şekillenmesinde en önemli faktörlerden biridir. Türü ne olursa olsun tüm kurum ve kuruluşlar, insan çabasını hedeflere odaklamak ortak hedefini paylaşırlar. İş ne olursa olsun, nihai arzu işi bitirmektir. Bu işi yapabilmek için kişinin istekli olması, işi kabul etmesi ve yeterli çabayı göstermesi gerekmektedir. Bu isteği sağlayan bireyin motivasyon düzeyidir. Dolayısıyla motivasyon; örgütün ve bireyin ihtiyaçlarını karşılayan bir çalışma ortamı yaratarak bireyi geliştirme isteği olarak tanımlanabilir ((Yüksel, 2000; Franco, Bennet ve Kanfer, 2002; Ruthankoon ve Ogunlana, 2003). Başka bir deyişle motivasyon, çalışanları çalışmaya teşvik etme ve onları örgütte etkin bir şekilde çalıştırdıkları takdirde bireysel ihtiyaçlarına en iyi şekilde hizmet edeceklerine ikna etme sürecidir. Eğitim kurumlarını diğer örgütlerden ayıran karmaşık yapılar, burada çok çeşitli motivasyon araçlarının uygulanmasını gerektirmektedir (Akbaba, 2006; Aksel ve Elma, 2018). Öğretmenlerin motivasyonlarının çeşitli iç ve dış etkenler nedeniyle artması veya azalması sınıf tutumlarına da yansımaktadır (Karabağ, Taş, Küçükçene, Karataş, 2018; Deniz ve Erdener, 2016). Motivasyonu ve iş doyumunu düşük olan bir öğretmen bunu öğrencilerine yansıtırsa öğrencilerin sınıf tutumlarını ve motivasyonlarını da etkileyebilir (Yazıcı, 2009). Eğitim örgütlerinde motivasyonu artırmada en önemli görev yöneticilere düşmektedir. Örgün eğitim kurumları demokratik bir yönetim uygulamalıdır (Demir, 2018). Ancak eğitim örgütlerinin demokratik yönetimi öğretmenlerin motivasyonunu sağlamak için yeterli değildir. Bir eğitim örgütünün motivasyon süreci iki yönlü olmalıdır. Okul yöneticileri öğretmenleri motive ederken, eğitim yöneticilerinin de öğretmenler ve müdür yardımcıları tarafından motive edilmesi gerekmektedir. Özellikle eğitim kurumları gibi organik yapılarda bulunan gayri resmi gruplar, örgütsel motivasyonu olumlu ya da olumsuz etkileyebilir. Doğru motivasyon araçlarını kullanmak açısından, eğitim yöneticileri gayri resmi grupları iyi anlamalı ve ihtiyaçlarını anlamalıdır. Okul yöneticileri morali teşvik ederek veya geliştirerek örgütsel iklimi değiştirebilirler (Yıldırım, 2008; Önen ve Kanayran, 2015). Okul yöneticileri, öğretmen ve öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarına duyarlı olmalıdır. Çalışanlarının ihtiyaçlarını anlamayan yöneticilerin örgütsel morali geliştirmesi pek olası değildir (Polat, 2010).

Okul öncesi eğitim kurumları, sağlıklı ve nitelikli yeteneklerin yetiştirilmesinde olumlu katkılar sağlamıştır. Bu kurumlarda görev yapan öğretim elemanlarının motivasyon düzeyi, kurumun

program hedeflerine ulaşmasında önemli rol oynamaktadır. Ayrıca tüm personele işbirliği ve çalışma motivasyonu için gerekli ortamın sağlanması gerekmektedir. Araştırmanın genel amacı; okul öncesi öğretmenlerinin motivasyon düzeylerini belirlemek ve ilgili değişkenleri belirlemektir. Bu değerlendirme sürecinde elde edilen sonuçlar, okul yöneticilerinin öğretmen motivasyonunu artırmak için atabilecekleri adımların belirlenmesine yardımcı olacaktır.

2. MATERYAL VE METOD

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. “İlişkisel tarama modeli, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığını belirlemeyi amaçlayan tarama yaklaşımına denir. İlişkisel tarama modelinde, değişkenlerin birlikte değişip değişmediği; değişme varsa bunun nasıl olduğu saptanmaya çalışılır” (Karasar, 2009: 79).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İstanbul Küçükçekmece İlçesinde görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 196 öğretmen üzerinde gerçekleştirilmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri anket yöntemi kullanılarak toplanmıştır. İki bölümden oluşan anketin ilk bölümünde öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde öğretmen motivasyon ölçeği yer almıştır. Öğretmen Motivasyon Ölçeği: Yıldız ve Taşgın (2019) tarafından geliştirilen ölçek üç boyutlu ve 28 maddeden oluşmaktadır. Ölçek; 11 maddeden oluşan “okul yönetimi”, 10 maddeden oluşan “mesleki doyum ve kişisel gelişim” ile 7 maddeden oluşan “öğretim süreci ve öğrenciler” boyutlarından oluşmaktadır. Alfa güvenirlik katsayısı .93 bulunmuştur ve oldukça yüksektir.

2.4. Verilerin İstatistiksel Analizi

Anketlerden ulaşılan verilerin değerlendirilmesi bilgisayar ortamında yapılmıştır. Öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerinin incelenmesinde frekans ve yüzde, öğretmen motivasyonlarının belirlenmesinde ortalama standart sapma istatistiklerinden faydalanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin

karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

3. BULGULAR

Öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine yönelik bulgular aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: Öğretmenlerin Tanımlayıcı Özelliklere Göre Dağılımı

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Erkek	20	10,2
Kadın	176	89,8
Yaş		
30 Ve Altı	60	30,6
31-35	77	39,3
36-40	34	17,3
40 Ve Üzeri	25	12,8
Mesleki Deneyim		
5 Yıl Ve Altı	93	47,4
6-10 Yıl	55	28,1
11-15 Yıl	28	14,3
15 Yıl Üzeri	20	10,2
Eğitim Düzeyi		
Üniversite	185	94,4
Yüksek Lisans-doktora	11	5,6
Medeni Durum		
Evli	113	57,7
Bekar	83	42,3
Çalışılan Kurum		
Anasınıfı	125	63,8
Devlete Ait Bağımsız Anaokulu	71	36,2
Öğretmenlik Yaş Grubu		
4 Yaş	32	16,3
5 Yaş	91	46,4
6 Yaş	46	23,5
Karma	27	13,8
Çocuk Sahipliği		
Evet	77	39,3
Hayır	119	60,7
Sınıfta Kaynaştırma Öğrenci Varlığı		
Evet	52	26,5
Hayır	144	73,5
Sınıfta Öğrenci Sayısı		
5-10	27	13,8
11-15	65	33,2
16-20	57	29,1
20 Üzeri	47	24,0

Öğretmenler cinsiyete göre 20'si (%10,2) erkek, 176'sı (%89,8) kadın olarak dağılmaktadır. Öğretmenler yaşa göre 60'ı (%30,6) 30 ve altı, 77'si (%39,3) 31-35, 34'ü (%17,3) 36-40, 25'i (%12,8) 40 ve üzeri olarak dağılmaktadır. Öğretmenler mesleki deneyime göre 93'ü (%47,4) 5 yıl ve altı, 55'i (%28,1) 6-10 yıl, 28'i (%14,3) 11-15 yıl, 20'si (%10,2) 15 yıl

üzeri olarak dağılmaktadır. Öğretmenler eğitim düzeyine göre 185'i (%94,4) üniversite, 11'i (%5,6) yüksek lisans-doktora olarak dağılmaktadır. Öğretmenler medeni duruma göre 113'ü (%57,7) evli, 83'ü (%42,3) bekar olarak dağılmaktadır. Öğretmenler çalışılan kuruma göre 125'i (%63,8) anasınıfı, 71'i (%36,2) devlete ait bağımsız anaokulu

olarak dağılmaktadır. Öğretmenler öğretmenlik yaş grubuna göre 32'si (%16,3) 4 yaş, 91'i (%46,4) 5 yaş, 46'sı (%23,5) 6 yaş, 27'si (%13,8) karma olarak dağılmaktadır. Öğretmenler çocuk sahipliğine göre 77'si (%39,3) evet, 119'u (%60,7) hayır olarak dağılmaktadır. Öğretmenler sınıfta kaynaştırma öğrenci varlığına göre 52'si (%26,5) evet, 144'ü (%73,5) hayır olarak dağılmaktadır. Öğretmenler sınıfta öğrenci sayısına göre 27'si

(%13,8) 5-10, 65'i (%33,2) 11-15, 57'si (%29,1) 16-20, 47'si (%24,0) 20 üzeri olarak dağılmaktadır.

Öğretmenlerin öğretmen motivasyona yönelik; aritmetik ortalama, standart sapma ve minimum-maksimum düzeyleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2: Öğretmen Motivasyon Puan Ortalamaları

	N	Ort	Ss	Min.	Maks.	Alpha
Öğretmen Motivasyon Toplam	196	131,225	11,599	91,000	140,000	0,932
Mesleki Doyum Ve Kişisel Gelişim	196	47,092	4,016	26,000	50,000	0,906
Okul Yönetimi	196	50,189	8,306	11,000	55,000	0,911
Öğretim Süreci Ve Öğrenciler	196	33,944	1,930	24,000	35,000	0,927

Öğretmenlerin "öğretmen motivasyon toplam" ortalaması 131,225±11,599 (Min=91; Maks=140), "mesleki doyum ve kişisel gelişim" ortalaması 47,092±4,016 (Min=26; Maks=50), "okul yönetimi" ortalaması 50,189±8,306 (Min=11; Maks=55), "öğretim süreci ve öğrenciler" ortalaması

33,944±1,930 (Min=24; Maks=35) olarak saptanmıştır.

Öğretmen motivasyon puanlarının tanımlayıcı özelliklere göre farklılaşma durumunu incelemek için yapılan analiz sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo 3: Öğretmen Motivasyon Puanlarının Tanımlayıcı Özelliklere Göre Farklılaşma Durumu

Demografik Özellikler	n	Öğretmen Motivasyon Toplam	Mesleki Doyum Ve Kişisel Gelişim	Okul Yönetimi	Öğretim Süreci Ve Öğrenciler
Cinsiyet		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Erkek	20	127,550±13,751	46,550±4,286	47,300±10,193	33,700±1,780
Kadın	176	131,642±11,299	47,153±3,992	50,517±8,033	33,972±1,949
t=		-1,500	-0,636	-1,649	-0,595
p=		0,135	0,526	0,101	0,552
Yaş		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
30 Ve Altı	60	131,483±12,658	47,000±4,864	50,450±7,827	34,033±2,000
31-35	77	129,935±11,555	46,558±3,878	49,429±8,999	33,948±1,891
36-40	34	133,029±9,331	47,735±3,028	51,618±5,466	33,677±2,026
40 Ve Üzeri	25	132,120±12,077	48,080±3,174	49,960±10,366	34,080±1,824
F=		0,648	1,264	0,573	0,299
p=		0,585	0,288	0,634	0,826
Mesleki Deneyim		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
5 Yıl Ve Altı	93	131,893±11,597	47,258±4,354	50,538±7,358	34,097±1,894
6-10 Yıl	55	128,146±12,436	46,018±3,974	48,509±9,837	33,618±1,986
11-15 Yıl	28	135,500±6,357	48,393±2,455	53,179±3,300	33,929±1,980
15 Yıl Üzeri	20	130,600±13,256	47,450±3,762	49,000±11,489	34,150±1,899
F=		2,754	2,450	2,189	0,791
p=		0,044	0,065	0,091	0,500
PostHoc=		3>2 (p<0.05)			
Eğitim Düzeyi		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Üniversite	185	131,114±11,810	47,049±4,088	50,097±8,489	33,968±1,950
Yüksek Lisans-doktora	11	133,091±7,300	47,818±2,523	51,727±4,101	33,546±1,572
t=		-0,548	-0,617	-0,631	0,704

p=		0,584	0,538	0,529	0,482
Medeni Durum		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evli	113	131,345±12,138	47,266±3,942	50,133±8,941	33,947±2,137
Bekar	83	131,060±10,893	46,855±4,126	50,265±7,408	33,940±1,618
t=		0,169	0,705	-0,110	0,026
p=		0,866	0,481	0,913	0,980
Çalışılan Kurum		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Anasınıfı	125	130,656±11,621	47,128±3,848	49,544±8,981	33,984±1,791
Devlete Ait Bağımsız Anaokulu	71	132,225±11,575	47,028±4,323	51,324±6,876	33,873±2,164
t=		-0,910	0,167	-1,446	0,385
p=		0,364	0,868	0,122	0,700
Öğretmenlik Yaş Grubu		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
4 Yaş	32	129,781±12,595	45,813±5,492	50,750±6,128	33,219±2,733
5 Yaş	91	131,407±11,705	47,209±3,683	50,033±8,831	34,165±1,614
6 Yaş	46	132,565±10,899	47,891±3,414	50,565±7,853	34,109±1,650
Karma	27	130,037±11,524	46,852±3,820	49,407±9,728	33,778±2,100
F=		0,468	1,769	0,168	2,117
p=		0,705	0,154	0,918	0,099
Çocuk Sahipliği		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evet	77	131,494±12,123	47,507±3,307	50,026±9,512	33,961±2,093
Hayır	119	131,050±11,296	46,824±4,407	50,294±7,464	33,933±1,826
t=		0,261	1,164	-0,220	0,100
p=		0,795	0,246	0,826	0,921
Sınıfta Kaynaştırma Öğrenci Varlığı		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evet	52	130,731±11,826	46,789±3,826	50,058±9,224	33,885±1,957
Hayır	144	131,403±11,553	47,201±4,089	50,236±7,983	33,965±1,927
t=		-0,357	-0,635	-0,132	-0,258
p=		0,721	0,526	0,895	0,797
Sınıfta Öğrenci Sayısı		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
5-10	27	133,222±10,143	47,519±3,694	51,407±6,423	34,296±1,589
11-15	65	128,646±13,936	46,692±4,538	48,462±10,607	33,492±2,392
16-20	57	130,526±11,722	46,667±4,055	49,877±7,993	33,983±1,866
20 Üzeri	47	134,489±7,177	47,915±3,276	52,255±5,028	34,319±1,287
F=		2,718	1,191	2,165	2,122
p=		0,046	0,315	0,094	0,099
PostHoc=		4>2 (p<0.05)			

F: Anova Testi; t: Bağımsız Gruplar T-Testi; PostHoc:Tukey, LSD

Öğretmenlerin öğretmen motivasyon toplam, mesleki doyum ve kişisel gelişim, okul yönetimi, öğretim süreci ve öğrenciler puanları cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, medeni durum, çalışılan kurum, öğretmenlik yaş grubu, çocuk sahipliği ve sınıfta kaynaştırma öğrenci varlığına göre anlamlı farklılık göstermemektedir (p>0.05).

Öğretmenlerin öğretmen motivasyon toplam puanları mesleki deneyime göre anlamlı farklılık göstermektedir (F=2,754; p=0.044<0.05; $\eta^2=0,041$). Farkın nedeni 11-15 yıl olanların öğretmen motivasyon toplam puanlarının 6-10 yıl olanların öğretmen motivasyon toplam puanlarından yüksek olmasıdır (p<0.05). Öğretmenlerin mesleki doyum ve kişisel gelişim,

okul yönetimi, öğretim süreci ve öğrenciler puanları mesleki deneyime göre anlamlı farklılık göstermemektedir (p>0.05).

Öğretmenlerin öğretmen motivasyon toplam puanları sınıfta öğrenci sayısına göre anlamlı farklılık göstermektedir (F=2,718; p=0.046<0.05; $\eta^2=0,041$). Farkın nedeni 20 üzeri olanların öğretmen motivasyon toplam puanlarının 11-15 olanların öğretmen motivasyon toplam puanlarından yüksek olmasıdır (p<0.05). Öğretmenlerin mesleki doyum ve kişisel gelişim, okul yönetimi, öğretim süreci ve öğrenciler puanları sınıfta öğrenci sayısına göre anlamlı farklılık göstermemektedir (p>0.05).

4.SONUÇ

Okul öncesi öğretmenlerin motivasyon düzeylerini incelemek için gerçekleştirilen araştırmaya İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde görev yapan 196 öğretmen gönüllü olarak katılım sağlamışlardır. Öğretmenlerin motivasyon düzeyleri; mesleki doyum ve kişisel gelişim, okul yönetimi ve öğretim süreci ve öğrenciler olmak üzere üç boyutta, ayrıca bu boyutların toplam ortalamasını ifade eden genel öğretmen motivasyonu olarak incelenmiştir.

28 tane beşli likert tipi önermeden oluşan ölçekten alınan yüksek puanlar yüksek motivasyona, düşük puanlar ise düşük öğretmen motivasyonunu göstermektedir. Mesleki doyum ve kişisel gelişim boyutunda 10 ifade yer almaktadır. Bu boyuttan en az 10 en yüksek 50 puan alınabilmektedir. Öğretmenler bu boyuttan ortalama 47.092 puan almışlardır. Diğer bir ifade ile öğretmenlerin mesleki doyum ve kişisel gelişim boyutuna yönelik motivasyonları oldukça yüksek düzeydedir. Okul yönetimi boyutunda 11 ifade yer almaktadır. Bu boyuttan en fazla 55 en az 11 puan alınabilmektedir. Öğretmenler bu boyuttan 50,189 ortalama puan almışlardır. Diğer bir ifade ile öğretmenlerin okul yönetimi boyutuna ilişkin motivasyon düzeyleri oldukça yüksektir. Öğretim süreci ve öğrenciler boyutunda 7 önerme yer almaktadır. Bu boyuttan en fazla 35 puan alınabilmektedir. Öğretmenler bu boyuttan 33.944 ortalama puan almışlardır. Başka bir ifade ile öğretmenlerin öğretim süreci ve öğrenciler boyutuna yönelik motivasyonları oldukça yüksek düzeydedir. Bu sonuçlara göre araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin, öğretmen motivasyon düzeyleri oldukça yüksek düzeyde olduğu söylenebilmektedir.

Araştırmada öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine göre motivasyon düzeylerinde farklılık olup olmadığı da incelenmiştir. Bu doğrultuda yapılan analizler sonucunda öğretmenlerin cinsiyetlerine, yaşlarına, eğitim düzeylerine, medeni durumlarına, çalışılan kuruma, çalışılan yaş grubuna, çocuk sahibi olma durumuna, sınıfında kaynaştırma öğrencisi olup olmamasına göre farklılık göstermediği saptanmıştır. Başka bir ifade ile kadın veya erkek, farklı yaşlarda ve eğitim düzeyinde bulunan evli veya bekar, ana sınıfında veya bağımsız ana okulunda görev yapan, farklı yaş grupları ile çalışan, çocuğu olan veya olmayan, sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan veya olmayan okul öncesi öğretmenlerini motivasyonları birbirine benzer düzeydedir.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin genel öğretmen motivasyonu düzeylerinin mesleki deneyimlerine göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. 11-15 yıl arasında mesleki deneyime sahip

öğretmenlerin en yüksek motivasyona sahip öğretmenler olduğu saptanmıştır. Benzer şekilde sınıftaki öğrenci sayısına göre de öğretmenlerin genel motivasyon düzeylerinde farklılık olduğu belirlenmiştir. Motivasyonu en yüksek öğretmen grubunun sınıfında 20 ve üzerinde öğrenci bulunan öğretmenler olduğu saptanmıştır.

Bu araştırma İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde görev yapan 196 okul öncesi öğretmenin görüşleri ile sınırlıdır. Daha genel verilere ulaşmak için daha fazla okul öncesi öğretmenin katıldığı araştırmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Akbaba, S. (2006). Eğitimde Motivasyon. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (13), 343-361.
- Aksel, N. ve Elma, C. (2018). Ortaokul Müdürlerinin Dönüşümcü Liderlik Davranışları İle Öğretmenlerin Motivasyonu Arasındaki İlişki. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1252-1268.
- Aral, N., Kandır, A. & Can Yaşar, M. (2011). *Okul Öncesi Eğitim Ve Okul Öncesi Eğitim Programı*. İstanbul: Yapa.
- Çetinkaya, C. (2006). *Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimin Tarihsel Gelişimi Ve Bugünkü Durumu*. (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Demir, S. (2018). Okul Yöneticilerinin Kullandıkları Motivasyonel Dil İle Öğretmen Motivasyonu Arasındaki İlişki. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(5), 633-638.
- Deniz, Ü. ve Erdener, M. A. (2016). Öğretmenlerin iş motivasyonlarını etkileyen etmenler. Tüfekçi, Ö. K. (Ed.). *Sosyal Bilimlerde Stratejik Araştırmalar* (ss.29-41). Saarbrücken: Lambert Academic Publishing.
- Franco, L.M.; Bennett, S., Kanfer, R. (2002). Health sector reform And Public Sector Health Worker Motivation: A Conceptual Framework. *Social Science Medicine* (54), 1255-1266.
- Gündoğdu, A. ve Yıldırım, H. (2008). Eğitime Bakış. *Eğitim-Öğretim ve Bilim Araştırma Dergisi*, 4(12).
- Karabağ, E., Taş, A., Küçükçene, M. ve Karataş, E. (2018). Öğretmen Motivasyonunu Etkileyen Faktörlere İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(48), 255-277.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Önen, S. M. ve Kanayran, H. G. (2015). Liderlik ve motivasyon: Kuramsal bir değerlendirme. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 43-64.
- Polat, S. (2010). *Okul Öncesi Yöneticilerinin Kullandıkları Yönetimsel Güç Kaynaklarına İlişkin Öğretmen Algıları İle Öğretmen Motivasyonu Arasındaki İlişki*. (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Poyraz, H. ve Dere H. (2011). *Okul Öncesi Eğitimin İlke Ve Yöntemleri*. Ankara: Anı.
- Ruthankoon, R., Ogunlana, S.O. (2003). Testing Herzberg’s Two-Factor Theory In The Thai Construction Industry. *Engineering, Construction and Architectural Management*, 10 (5): 333-341.

- Yazıcı, H. (2009). Öğretmenlik Mesleği, Motivasyon Kaynakları Ve Temel Tutumlar: Kuramsal Bir Bakış. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(1), 33-46.
- Yıldırım, M. C. (2008). İlköğretim Okulu Öğretmen Ve Yöneticilerinin Öğretmenlerin Ödüllendirilmesine İlişkin Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 56(56), 663-690

- Yıldız, V. A. & Taşgın, A. (2020). Öğretmen Motivasyon Ölçeği: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 9(4) , 1741-1754
- Yüksel Ö. (2000). *İnsan Kaynakları Yönetimi*. Ankara: Gazi Kitabevi, Ankara.